

<p>ЕЗИК ЛИТЕРАТУРА</p> <p>Научно филологическо списание София</p>	<p>Print ISSN: 0324-1270 Online ISSN: 2535-1036</p>	<p>LANGUAGE LITERATURE</p> <p>Scientific Philological Journal Sofia</p>
---	---	---

2017, No 1–2, 300–302

Книжовен преглед

ТРЕТИ МЕЖДУНАРОДЕН КОНГРЕС ПО БЪЛГАРИСТИКА

Трети конгрес по българистика. Секция „Български език“, подсекция „Българистиката в чужбина. Преподаване на български език“. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, Охридски, София, 2014 г., 227 стр.

Досега са проведени три международни конгреса по българистика – първите два през 80-те години на XX в., а третият преди 4 години след почти тридесетилетно прекъсване. Както е обичайно, материалите от работата на конгресите бяха отпечатани и разпространени. В процес на публикуване са томовете с материалите от последния конгрес. Досега са излезли:

Том 2: Секция „Общество и култура“; Подсекция „Антропология. Социология. Културология“

Том 3: Секция „Общество и култура“; Подсекция „Българската диаспора“

Том 4: Секция „Общество и култура“; Подсекция „Сравнителна етнология“

Том 5: Секция „Общество и култура“: Подсекция „Българска етнология“

Том 6: „Златният век на Цар Симеон; Политика, религия и култура“ – кръгла маса

Том 7: „Дигитализация“ – кръгла маса

Том 8: „Българистика“ – кръгла маса

Том 9: „Кирилometодиевистика“ – кръгла маса

Том 13: Секция „Български език“; Подсекция „Съвременен български език. Фонетика и граматика“

Том 15: Секция „Български език“; Подсекция „Българистиката в чужбина, преподаване на български език“

Том 16: Секция „Български език“; Подсекция „Съвременен български език. Лексикология и лексикография“

С оглед на тематиката на броя на списанието тук представям том 15.

След като нашата страна се присъедини към Европейския съюз, интересът към българския език, литература, история и култура се засили и лекторите по българския език в страните от ЕС стават истински емисари на България. Както се вижда от заглавието на сборника, тематиката на статиите, включени в него, е в две направления – българистиката по света и методика на преподаването на българския език като чужд. Във връзка с първото направление са статиите на Юлияна Стоянова и Панайот Карагъзов „Чуждестранна българистика за лектори“ и на Мария Кошкова „Езиковедската българистика в Словакия през последните две десетилетия“. В първата статия се обръща внимание на категоричната необходимост от специализирано обучение в областта на чуждестранната българистика с въвеждане на специализирани курсове и магистърски програми, както това се прави в Полша. М. Кошкова прави обзорен преглед на езиковедските българистични изследвания през последните 20 години – традиции, приемственост, българистични центрове, публикации, преподаватели, автори.

На методически въпроси от преподаването на българския език за чужденци въз основа на анализ на

грешките са посветени статиите на Ирина Платонова „Презентация на уроци от новия учебник за руснаци „Болгарский язык. Практический курс“, на Мариана Тиен и Тиен Дзиендзюн „Грешките на китайските студенти при използването на съществителните имена в българския език“, на Катя Исса „Българският език за чужденци. Проблеми и предизвикателства в годините на прехода“, на Солмаз Сулейманова „Болгарский язык в азербайджанской аудитории (на материале имени существительного в разносистемных языках)“. Във всички тези статии личи големият методически опит на авторите. Те разглеждат редица трудности при усвояването на българския език, породени от различие в граматически системи. Отделено е място и на практическата необходимост от изучаване на български език с оглед успешната интеграция на бежанците в България.

Повечето статии в сборника са свързани с проблемите на художествения превод, който е посредник между две литературни култури и художествени ценности на два езика – български и съответно руски, английски, немски, полски, казахски, иврит: „Translating the untranslatable: the Language of Bai Ganyo“ от Грейс Филдер (Grace Fielder), „Информативный объем слова и перевод“ от Вера Гливинская, „Междуетиковата граматична асиметрия като преводачески проблем (анализ на студентски преводи на произведения на българската художествена литература)“ от Олга Ржанникова и Елена Тимонина, „Грамматически въпроси на преводи от български на руски език“ от Зоя Шанова, „К вопросу об эквивалентности фразеологизмов в переводе“ от Марина Сергунина, „Жанрови и стилови особености при превод на умалителни съществителни (български – немски език)“ от Бисерка Велева, „Езикови проблеми на националната специфика на културите – върху ивритския оригинал и преводите на Стария завет“ от Мони Алмалех, „Художественный перевод в диалоге болгарской и казахской культур“ от Роза Мусабекова.

Юлия Кудрявцева в статията „Опыт составления болгарско-русского юридического словаря (в сфере уголовного права)“ представя един речник с важно практическо значение и с принос в двуезичната лексикография. Водещата идея на тези статии е, че при превода невинаги е лесно да се намери нужният аналог и майсторството на преводача се проявява именно тогава, когато българската дума няма адекватен чужд еквивалент. Всеизвестна истина е, че фразеологизмите са трудни за превод, защото съществуват псевдоеквиваленти, които се отнасят до „наличието в различните езици на формално подобни или съвпадащи лексикални единици, които са диференцирани смислово и/или стилистично“. Авторката на статията „Лъжливите приятели на преводача и

неговите верни врагове в практиката на българо-полския художествен превод“ Ханна Карпинска посочва кои са „истинските лъжливи приятели“ на преводача, сред които например са някои предлози, а „верните врагове“ са свързани главно с различията в граматичната система на двата езика.

Петнайсетият том с материали от Третия международен конгрес по българистика е ценно методическо помагало за всички, занимаващи се с преподаването на чужд език. Независимо какъв е този език, проблемите са сходни и авторите дават възможности за решения на много от тях.

МАРИЯ ГРИГОРОВА

Софийски университет

„Св. Климент Охридски“ – ДЕО

✉ *grigorova@deo.uni-sofia.bg*